

ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Neperiodinis leidinys Nr. 8 (15)

ŠLŽ pirmasis leidinys išėjo 1951 m. Iki 1953 m. buvo išleisti 7 numeriai. Tolimesnis leidimas nutrūko

2006 m. balandis

Šiame numeryje:

Jūratė Caspersen – ŠLB pirmininkė

ŠLB INFORMACIJA

Jūratė Caspersen – naujoji ŠLB valdybos pirmininkė
Prašymas priimti į ŠLB

LAIŠKAI

Atviras laiškas rašytojai Jurgai Ivanauskaitei
Senelių vargai Lietuvoje
Tikiu, kad Tu šypsaisi

ŠEIMA

Jaunų šeimų klubas

ŠVIETIMAS

Pirmasis Šveicarijos lituanistinės mokyklėlės
"Lituanica" gimtadienis
Mokslo pripažinimas ir studijų galimybės Šveicarijoje

SPORTAS

IV Lietuvos tautinė olimpiada

STATUTAS

Naujasis Šveicarijos lietuvių bendruomenės statutas

RENGINIAI

2006 m. ŠLB renginių ir veiklos apžvalga
Lietuviška ajerų duona Liucernoje
Baltijos šalių menininkų darbų pardavimas BaltArt
parodoje
Čiurlionio kvarteto koncertas Ženevoje

ŠOKIŲ KLUBAS

Stokholmo tautinių šokių kolektyvo "Baltija" viešnagė
Kinietis ir portugalė šoka lietuvišką polką
Utenos mokytojų folklorinis ansamblis "Levindra"

KNYGOS KLUBAS

Lietuvių pėdsakais Alpių krašte
Žmogus lietuvis
Užupio dvasia Ciūricho meninko dirbtuvėje

Mieloji Jūratė Caspersen,

Šveicarijos lietuvių bendruomenė sveikina Jus – mūsų naująją valdybos pirmininkę – ir linki Jums sėkmės, sveikatos, kantrybės ir ištvermės, dirbant mūsų visų ir Tėvynės labui.

Šveicarijos lietuvių bendruomenė

Pabudus gamtai, atgimstame ir mes, džiaugdamiesi medžiais, išskleidusiais pirmuosius pumpurus, paukščiais, grįžtančiais atgalios, ir, pradėję naują gyvenimo ratą, kartu su gamta ir pasauliu žengiame toliau.

Laikas nestovi, ypač Šveicarijoje. Mūsų bendruomenė bunda. Planų ir renginių daugėja. Pastaruoju metu ypač suaktyvėjo jaunimas – štai jau ir tautinių šokių vakaronė įvyko, ir jaunų šeimų klubas rengiasi pirmajai išvykai, ir valdyba nemiega. Ji – taip pat jauna. Amžiaus vidurkis – 33 metai. Kristaus metai, taigi tikimės rimtų ir prasmingų darbų.

ŠLŽ redaktorė
Inga VOGLHOFER

Jūratė Caspersen – naujoji ŠLB valdybos pirmininkė

Pirmasis naujos valdybos posėdis įvyko 2006 m. vasario 28 d., dalyvaujant 5 valdybos nariams. A.Jasiulevičius perdavė savo balsavimo įgaliojimą D.Brunner. Posėdžio metu, surinkusi 5 iš 6 balsus, nauja ŠLB valdybos pirmininke išrinkta Jūratė Caspersen. Valdybos nariai pasiskirstė darbo barais: Diana Brunner atsakinga už valdybos administravimą ir finansus, el.p.: baltija@bluewin.ch; Jūratė Caspersen – už lietuviškos sekmadieninės mokyklėlės „Lituanica“ ir knygos klubo veiklą, el.p.: jurate@caspersen.ch; Ramunė Česnulienė – už projektų ir galimybių, teikiančių finansinę naudą bendruomenei, ieškojimą ir įgyvendinimą, ŠLB ir Lietuvos pozityvaus įvairių gerinimą Šveicarijoje ir kultūrinių renginių organizavimą, el.p.: r@cesnulis.com; Audrius Jasiulevičius – už sporto kultūrą, el.p.: audrius.jasiulevicius@psi.ch; Jovita Fink – už bendruomenės kultūrinį gyvenimą ir informacijos apie renginius platinimą, el.p.: jovitazamaryte@hotmail.com; Laima Maldūnaitė-Christ – už jaunų šeimų klubą ir jo veiklą, el.p.: laimuzele@gmx.ch, Inga Voglhofer – už laikraščio „Šveicarijos lietuvių žinios“ redakciją bei bendradarbiavimo projektų organizavimą, el.p.: i.voglhofer@gmx.ch.

Nuotraukoje iš kairės į dešinę: J.Fink, L.Maldūnaitė-Christ, D.Brunner, J.Caspersen, I.Voglhofer

Valdybos informacija

PRAŠYMAS PRIIMTI Į BENDRUOMENĘ

Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkui

Prašymas

Aš, ...
 (vardas ir pavardė)
 gimęs, -usi .....
 (gimimo data ir vieta)
 gyvenantis, -i .....
 (adresas Šveicarijoje)
 Tel. numeris .....
 El. pašto adresas .....
 Šveicarijoje: o gyvenu o studijuoju o dirbu o kitais tikslais
 Šeimos nariai:
 (vardas, pavardė, gimimo data)

prašau priimti mane/ mano šeimą aktyvaus/ -ių nario, -ės, / -ių teisėmis į Šveicarijos lietuvių bendruomenę. Esu susipažinęs su bendruomenės statutais, juos pripažįstu, įsipareigoju jais vadovautis ir vykdyti ŠLB nario pareigas.

.....
 Vieta ir data .....
 Prašančiojo, -iosios parašas .....
 Prašymas o tenkinamas o atmetamas.
 ..... yra pilnateisis bendruomenės narys, -ė nuo .....
 Pareiškėjo, -os vardas, pavardė ..... Data .....
 (Valdybos pirmininko parašas) ..... (Valdybos administratoriaus parašas)

Jei prašymas atmetamas, nurodykite priežastis, dėl kurių prašytojas negalėjo būti priimtas į Šveicarijos lietuvių bendruomenę.

Vardas, pavardė, data, parašas.....

Atviras laiškas rašytojai Jurgai Ivanauskaitei

Aš trypčiojau stotyje vis dar negalėdama susivokti. Ir kas man šovė į tą mano baisiai garbiniuotą galvelę prisiprašyt parašyti laišką. Ir dar ne bet kam, o rašytojai. Aš ir mano laiškas RAŠYTOJAI? Taip taip ir ne bet kokiai, bet Jurgai Ivanauskaitei. Juolab mūsų skaitovių tarpe mes turime tikrą rašytoją – Janiną, bet aš? Taigi mano pirmasis bandymas.

Mūsų klube yra penkiolika. Galų gale už lietuviškom vaišėm padengto stalo susirinkome vienuolika. Dvyliktoji, net šito nežinodama, apie savo nedalyvavimą pranešė savo kūrybos mylėtojams iš anksto ir raštu (laiškas iš ligoninės).

Šį bandymą teks nutraukti, nes į mūsų tarpą vis dėlto buvo įsibrukusi ir dvylikta viešnia. Įsigrūdė į mūsų mažą žvakėm išpuoštą skaitovių būrelio kambariuką, nustumdama į šalį mūsų Viliją, ir įsispitrijusi į lietuviško maisto gausybę, užklausė: "O jūs čia ką, visos menininkės?". Mes visos net nuščiuvom. Kas ji? Iš kur ji? Pirmoji iš mūsų atkuto Aida, užtvirtindama, jog taip ir yra. Mes visos šiuo momentu menininkės. Visų petukai nuo palengvėjimo net išsitiesino. Gal nuo minties, jog vien tik skaitant Jurgos Ivanauskaitės knygas galima tapti menininkėmis, o gal iš džiaugsmo, jog susirinkusios tolimame Ciūriche skaitome Jurgos Ivanauskaitės knygas? Diskusija vėl atgijo, tokiu būdu išstumdamas nekviestą viešnią.

Antrasis bandymas. Ciūrichui šiuo metu nebūdingai dideli ir labai įkyriai dažni lašai barbeno į langus. O už jų mūsų vienuolikiukė karštai diskutavo apie dievybės ieškojimą ir mirtį, apie meilę ir jos daugeliui iš mūsų tik iš knygų pažįstamus veidus. Tokius kaip knygoje "Ragana ir lietus", kur moters meilė vyrui, šiam juodviejų santykius nutraukus, ją pačią graužia, ėda, kol galų gale ir ją ir jį pradangina.

Antrasis bandymas.

Ciūrichui šiuo metu nebūdingai dideli ir labai įkyriai dažni lašai barbeno į langus. O už jų mūsų vienuolikiukė karštai diskutavo apie dievybės ieškojimą ir mirtį, apie meilę ir jos daugeliui iš mūsų tik iš knygų pažįstamus veidus. Tokius kaip knygoje "Ragana ir lietus", kur moters meilė vyrui, šiam juodviejų santykius nutraukus, ją pačią graužia, ėda, kol galų gale ir ją ir jį pradangina.

Kodėl viskas taip susiklostė? Ar tai buvo savižudybė ar kartu ir žmogžudystė? O gal tik nelaimingas aplinkybių sukritimas?

Moteryų likimų sąsajos atvedė mus prie romano "Miegančių drugelių tvirtovė". Janinos skaitomi epizodai atgaivino šios istorijos personažus: Gita su savo dukrele, kurios apibūdinimas "kaip niūrus kirminas" sukėlė daugelio pasibaisėjimą ir visų nuostabą, piešiant vaiką ne reklaminiiais epitetais, o savais palyginimais, kurių nesupainiosi, nes jie – Jurgos Ivanauskaitės. Meilės ir moters tema įsiliejo į "Placebo" pasaulį ir paskatino susimąstyti, o gal ir mes jame gyvename?

Po trijų su puse valandų pokalbio visos sujudo, sukručio namo, atsiminusios mus laukiančias pareigas už aplytų langų. Ir čia buvo tas lemiamas momentas, kai aš tiesiog garsiau už visas įsisiūliau Jums parašyti laišką. Vilties laišką, nes ta dvyliktoji mūsų rate, būtumėt buvusi Jūs, jei ne tos šiuo momentu labai nekaip susiklosčiusios aplinkybės. Gal net ir meilės laišką, tik ją, meilę, mes norime išsakyti Jums pačios. Prie mūsų lietuviškų vaišių stalo ir galbūt nelietingame Ciūriche. Padėkos laišką. Ačiū. Ačiū už Jūsų nuostabias knygas.

Su meile ir pagarba Šveicarijos lietuvių bendruomenės Lietuviškos knygos klubo vardu
Grazina STANIŪTĖ – HAGOPIAN

Senelių vargai Lietuvoje

Mielieji Tautiečiai,

Jums rašome iš Lietuvos, Prienų raj., Naujosios Ūtos kaimo. Esame sukūrę Naujosios Ūtos kaimo bendruomenę, kurios tikslas rūpintis vargingomis šeimomis, vienišais seneliais.

Žmonėms trūksta visko: ir baldų, ir avalynės, ir drabužių, ir buitinių dalykų. Labai prašome Jūsų padėti susirasti rėmėjų, nes be Jūsų pagalbos patys nieko nerandame.

Lietuvos kaimuose žmonės gyvena skurdžiai. Atvykusiems į Lietuvos miestus užsieniečiams neatrodo, jog Lietuvai reikalinga parama. Mums gaila vargstančių vaikų, vienišų senelių, todėl ir nusprendėme dirbti kitiems, aukodami savo laisvą laiką. Nekantriai lauksime Jūsų patarimų, el.p.: zvribliene@one.lt

Regina ŽVIRBLIENĖ

Naujosios Ūtos kaimo bendruomenės narė

Tikiu, kad Tu šypsaisi

Basa, dar šlapiais plaukais, Tu sėdėjai ant sofos kraštelio, didelėmis nerimo kupinomis pilkai žydromis akimis žvelgdama į mane, beklupančią ant grindų, ant didelio šviesiai rudo kilimo, erdviame šviesiame vaivorykštės spalvų tapetais mudviejų su senele iškljuotame kambaryje. Nejučiomis krūpteldavai, reaguodama į kiekvieną varstomos spintelės durų garsą, suskubdavai prilaikyti tvirtai ant grindų stovėjusią kėdę, nuspėdama mano ketinimus: pasistiebus ant pirštų galiukų, iš viršutinės spintos lentynos ištraukti prieš dvejus metus sukrautus žydrus plastikinius krepšelius, tarp kurių buvo svarbių daiktų – pagaliau galėjau pasiimti į savo naujuosius namus, į Šveicariją.

Tai buvo knygos, studijų konspektai, drabužiai, senelės dovanoti rankšluosčiai, staltiesės, fotografijos, mėlynas rankų darbo angeliukas iš Hamburgo, kadaise parvežtas senelei, kartu su seneliu Gagruse rastas didelis rudas kankorėžis, juodaplaukė it anglis molinė lėlė iš Kazachstano geltono šilko suknele, senelių padovanota per mano šešioliktąjį gimtadienį, sveikinimų atvirukai. Vienas iš jų buvo visai mažytis, užrašytas neišlavinta vaiko ranka. Nežinojau, kaip sveikinimas Tau pateko į mano knygų spintą...

Mažytį baltą atviruką su dviem storais meškiukais, sveikinančiais besišypsančią tvirtą meškinę su dideliu rudu auksinio medaus ąsočiu, užrašiau Tau prieš daugelį metų, dar Tarybų Sąjungos laikais. Buvau antrokė ir kovo 8-ąją norėjau Tave nustebinti. Tiesa, pradžioje truputį dvejojau. Nežinojau, kurią iš judviejų – Tave ar senelę – labiau mylėjau. Tu visada būdavai šalia, o senelė atvažiuodavo ir išvažiuodavo. Dažnai bijodavau užmigti, įsivaizduodama, kas bus, jei senelės staiga visai nebebūtų... Vis dėlto tąkart, kovo 8-ąją, kažkodėl nusprendžiau, kad didžioji dovana – pirmasis mano eilėraštis – bus Tau, o senelei padovanosiu bučinį ir puokštelę raudonų tulpių. Jūs abi džiaugėtės, ir aš jaučiausi laiminga. Man atrodė, kad pasielgiau teisingai.

Gyvenimas viską sudėliojo savaip. Išmokau užmigti, žinodama, kad senelės nebėra. Tesi Tu viena. Kovo 8-ąją pakeitė atgimusi Motinos diena. Norėčiau ir vėl Tave pasveikinti: apkabinti ir pabučiuoti Tavo šiltus skruostus kaip tąkart prieš daugelį metų senelės, įteikti Tau puokštę raudonų rožių, be spyglių, kad negeltų pirštų. Norėčiau, tačiau negaliu. Tegaliu ir vėl Tau padovanoti žodžius. Tu – man nepasiekiamas, net ir čia, žemėje, o taip norėčiau Tavo šilumos, kad dabar, rašant šias eilutes, skruostais slysta ašaros.

Dėkoju Tau, Mama, kad Tu esi, kad Tu gyveni mums ir mumis, Tavo vaikais. Noriu, kad Tu būtum sveika ir laiminga. Žinai, naktimis aš sapnuoju save šviesiaplaukę ir pabudusi vos nesusigundau nusidažyti plaukų, kad būčiau ir vėl panaši į senelę – ilgiuosi jos, Mama. Dieną, žvelgdama į veidrodį, išvystu šypseną, tokią panašią į Tavo. Mėginu ją išsaugoti, tikėdama, kad ir Tu, būdama toli nuo manęs, Lietuvoje, šypsaisi.

Inga VOGLHOFER

ŠEIMA

Mielosios Mamos,

**Jūsų sūnūs ir dukterys, gyvenantys
toli nuo gimtųjų namų, svetingoje Šveicarijos
žemėje, sveikina Jus Motinos dieną ir linki
daug šypsenų, geros sveikatos ir giedro
dangaus Lietuvoje!**

**Būkit laimingos, pabudusios rytą,
būkit gražios, išvydusios dieną, būkit ramios,
lydėdamos gėstančią vakaro žarą!**

ŠLB nuoširdžiai sveikina Rimą ir Daniel Furter su sūnaus Valentino (g. 2006 m. vasario 22 d.) gimimu!

Jaunų šeimų klubas

Auginti vaikus dviejų ar daugiau kultūrų pagrindu nelengva. Oficialių konsultacijų, kurios Šveicarijoje iš dalies pakeičia mamos, sesers ar brolio patarimus, ne visada pakanka. Norisi kito žmogaus supratimo, žvilgsnio, balso ar tiesiog buvimo šalia. Norisi pasidalyti mintimis su tuo, kas tave supranta ir gali padėti.

Gimus kūdikiui, gyvenimas pasikeičia labai įvairiais aspektais. Džiaugsmas susimaišo su rūpesčiais, dienos su naktimis, o partnerių tarpusavio santykiai įgyja visiškai naują aspektą. Interesų ratas ir asmeniniai poreikiai tarsi apsiriboja tam tikromis temomis. Norisi ištrūkti iš uždaros erdvės ir pasidalyti savo nerimu, jausmais bei mintimis. Pačiai beauginant dvi

mažas dukrytes, kilo mintis organizuoti jaunų tėvų klubą, kuriame Šveicarijos lietuviai galėtų pasikeisti patirtimi, juolab, kad tai būtų nesudėtinga – tereikia entuziazmo!

Šveicarija tokia patogi gyventi šalis ir atstumai taip lengvai įveikiami, kad nesunkiai galėtumėme susitelkti į jaunų tėvų klubą. Susitiktumėme, pvz., kartą per du mėnesius skirtingose vietose ir visi kartu įgyvendintume naują mūsų pačių idėją. Galėtume kartu švęsti vaikų gimtadienius arba pasivaikščioti prie ežero, nuvykti į kalnus, į žvėrelių parką – visa tai, ką ir taip veikiame vieni su šeima arba su artimais draugais.

Jaunų tėvų klubas suteiktų galimybę pabendrauti ir padėtų tiems, kuriems sunkiau sekasi užmegzti ryšius arba stinga iniciatyvos. Be abejonės,

keptumėme ir dešrelių ant laužo, ir naujų pyragų receptus išbandytumėme, įtraukdami vaikus į aktyvią veiklą. Mažieji mėgsta patys išbandyti naujoves, o suaugusiems būtų gera proga geriau pažinti Šveicariją, kadangi visi gyvename išsimėtę, tai galėtume apsukti ratelį į vieną ar į kitą pusę. Klubas turėtų ir praktinę reikšmę – galėtume pasidalyti vaikiškais daiktais, drabužiais ar net organizuoti "Pirk – parduok – paskolink" rubriką laikraštyje arba internete.

Jaunų šeimų klubo veiklą norėčiau pradėti su tėvais, auginančiais mažus vaikus, nes, viena vertus, tokioms šeimoms labiausiai reikalinga pagalba, kita vertus, pati auginu mažas dukrytes ir norėčiau, kad klubo narių interesų ratas ir galimybės būtų panašios. Kaip žinia, su vienerių metų vaiku nelabai paslidinėsi (nors mes jau ir tai išmėginome), bet į kalnus vasarą – tikrai gali nuvažiuoti ir smagiai pailsėti su visa šeima ir draugais. Svarbiausia, kad atsirastų norinčių, o ką veikti, manau, tikrai sugalvosime, juk gyvename tokioje įvairovės stebinančioje šalyje.

Kam būtų įdomu, rašykite adresu: laimuzele@gmx.ch arba skambinkite telefonu: +41 (0)31 331 09 31 – galėsime kartu įgyvendinti mūsų idėjas.

**ŠLB valdybos narė
Laima MALDŪNAITĖ**

ŠVIETIMAS

Pirmasis Šveicarijos lituanistinės mokyklėlės „Lituanica“ gimtadienis

2005 m. balandžio 10 d. vaikučius sukvietė pirmoji Šveicarijoje lituanistinė sekmadieninė mokyklėlė. Labai didžiavomės, galėdami pasauliui, Lietuvai ir Šveicarijos lietuviams paskelbti šią naujieną. Į atidarymo šventę susirinko 18 vaikučių nuo 2 iki 12 metų su savo tėveliais. Visi diskutavome, kokia lietuvių kalbos ir kultūros mokymo forma yra reali, galima ir prieinama Šveicarijos lietuvių vaikams. Iš pat pradžių buvo aišku, kad renkantis dukart per mėnesį dviejų valandų išmokyti lietuvių kalbai nepakaks, jei vaikučiai namuose lietuvių kalbos negirdi ir ji nekalba. Suskirstėme vaikučius į grupes: lietuvaiciai ir pusiau lietuviukai. Lietuvaiciai mokosi lietuvių kalbos pagrindų ir rašybos iš tų pačių vadovėlių kaip ir vaikučiai Lietuvoje, o pusiau lietuviukai, kurie namuose lietuviškai nekalba, yra mokomi pagal lietuvių kalbos kaip užsienio kalbos mokymo metodiką.

Didžiausias dėmesys skiriamas Tėvynės pažinimui. Mokomės lietuviškų ratelių, dainelių ir žaidimų. Per darbelius ir piešimą aiškiname lietuviškus simbolius, jų reikšmę, švenčiame šventes, mokomės istorijos ir geografijos. Dabar mokyklėlėje yra tik 7 mokyklinio

amžiaus vaikučiai ir 3 mokytojos. Turime nepakartojamą galimybę individualiai pasirūpinti kiekvieno vaikučio smalsumu ir susidomėjimu Lietuva.

Vaikų darbelių parodėlės buvo demonstruojamos Advento ir Vasario 16- osios švenčių metu. Šiuo metu vyksta pasiruošimas Velykoms. Po didelės įžangos apie Kaziuko mugę ir Vilniaus verbą, vaikučiai patys jas piešė, derino spalvas ir

formas. Mokyklėlės pamokų metu tėveliai galėjo nusipirkti lietuviškų verbų.

„Lituanicos“ vaikučių paruošta lietuviškų verbų parodėlė buvo demonstruojama mokyklėlėje organizuotoje Margučių šventėje, įvykusioje balandžio 9 d. Visi kartu ne tik daužėme, dažėme ir ridenome margučius, bet ir šventėme pirmąjį „Lituanicos“ gimtadienį.

Povelykiniai užsiėmimai vyks gegužės 7 d. ir 21 d., birželio 4 d. ir 18 d. ir liepos 2 d. Norintys dalyvauti mūsų mokyklėlės veikloje, kreipkitės į vadovę Jūratę Caspersen el. paštu: jurate@caspersen.ch arba tel.: +41(0) 44 793 3980.

**„Lituanicos“ vadovė
Jūratė CASPERSEN**

Lietuvių kalbos kursai

2006 m. liepos 25 – 22 d. Kauno Vytauto Didžiojo universitete organizuojami lietuvių kalbos kursai ir semestro/ metų trukmės studijos užsieniečiams bei užsienio lietuviams.

Kiekvienas kurso dalyvis turės galimybę susitikti su įvairiais žmonėmis iš viso pasaulio, tad tikimės, kad ir šiais metais sulauksime daug susidomėjusių, kurie norės praleisti keturias puikias vasaros savaites Vytauto Didžiojo universitete. Visi kurso dalyviai puikiai įvertino dėstytojų kompetenciją ir bendrą kurso organizatorių darbą. Sudaromos 3 lygių grupės: pradedančiųjų, vidurinio lygio ir pažengusiųjų.

Kviečiame registruotis el. paštu: Zydrune_Zemaityte@fc.vdu.lt

**VDU Regionistikos katedros administratorė
Žydrūnė Žemaitytė**

Didžiausia kalbų mokykla Lietuvoje „Kalba“ organizuoja lietuvių kalbos kursus ir kalbines vasaros stovyklas. Kreipkitės adresu: Ugniagesių g. 5. LT- 62137, Alytus, tel.: +370 315 51155, +370 620 22011, el.p.: alytus@kalba.lt, int. adresas: www.kalba.lt.
Justinas Kandravičius
UAB „Kalba“ Alytaus fil. vadovas

Mokslo pripažinimas ir studijų galimybės Šveicarijoje

Kokią vertę turi lietuviško mokslo baigimo pažymėjimai Šveicarijoje? Kokios yra gyvenančių ir norinčių dirbti Šveicarijoje lietuvių ateities perspektyvos?

Į ŠLŽ redaktorės klausimus atsako Šafhauseno kantono profesinio informavimo centro vadovas Bernath Walter.

Kokia yra lietuviškų išsilavinimo pažymėjimų ir diplomų vertė Šveicarijoje? Ar jie paklausūs Šveicarijos darbo rinkoje ir prilygsta šveicariškiems studijų baigimo dokumentams?

Nėra jokių duomenų, susijusių konkrečiai su lietuviškų studijų baigimo pripažinimu. Ar asmuo, turėdamas vieną ar kitą išsilavinimą, ras darbo vietą, pirmiausia priklausys nuo darbo rinkos, o ne nuo pripažinimo. Tik nedaugelis profesijų yra reglamentuotos (pvz., medikų ir dalinai pedagogų) – šiose srityse, norint užimti numatytą darbo vietą, būtinas diplomo pripažinimas.

Kokios institucijos yra atsakingos už lietuviškų bei kitų Baltijos valstybių mokslo baigimo pažymėjimų pripažinimą?

Už užsienio valstybių aukštojo mokslo baigimo diplomų pripažinimą atsakinga Federalinė profesinio lavinimo ir technologijos tarnyba (www.bbt.admin.ch), už universitetinio išsilavinimo pripažinimą atsakinga Šveicarijos universitetų rektorių konferencija (www.crus.ch). Žiūrėdami nuorodą: www.biz-sh.ch -> paieška pagal sąvoką „Ausländische Diplome“->, rasite kitas svarbias nuorodas ir užsienio diplomų bei pažymėjimų pripažinimo atmintinę.

Ar yra apibusių susitarimų tarp Lietuvos ir Šveicarijos? Kokia praktinė padėtis?

Mano žiniomis, tarp Lietuvos ir Šveicarijos nėra jokių apibusių susitarimų, susijusių su diplomų pripažinimu. Nuo šių metų visuose Šveicarijos universitetuose studijuojama pagal bakalauro ir magistro studijų sistemą. Tokiu būdu gali būti įmanoma, kad asmuo, baigęs bakalauro studijas užsienyje, galės tęsti studijas Šveicarijos magistrantūroje. Už tai atsakingi yra patys universitetai, ir pirmoji patirtis rodo, kad tie patys moksliniai laipsniai dar nereiškia tiesioginio pripažinimo.

Ką Jūs pasakytumėte apie naują profesinę orientaciją ir profesinį konsultavimą Šveicarijoje? Ar galėtumėte paminėti svarbesnius adresus?

Nauja profesinė orientacija yra tradicinė profesijos, studijų ir karjeros konsultacijų tema. Be asmeninių konsultacijų

yra ir grupinių kursų, taip pat ir specialiai moterims, kuriuose rimtai gvildinama ši tema (plg. www.biz-sh.ch, pirmasis puslapis). Daugiau naujos orientacijos ir profesinio konsultavimo tema rasite šiais adresais: www.berufsberatung.ch, www.svb-asosp.ch, www.w-a-b.ch, www.swissuni.ch.

Kokiose trijose Šveicarijos aukštosiose mokyklose Jūs rekomenduotumėte studijuoti?

Mes neišskiriame jokių universitetų, visų pirma mes neturime tam ir jokių specialių kriterijų. Jūs rasite įvairius universitetus ir jų dalykinę pasiūlą internete, taigi ir patys galėsite susidaryti įspūdį apie skirtumus. Šveicariškoji išsilavinimo sistema vadovaujasi universitetų "lygiavertiškumo" principu priešingai nei amerikietiškoji sistema, išskirianti vieną kitą prestižinį universitetą, o kitiems suteikdama vietą šalia jų.

Kokios yra doktorantūros galimybės? Kokios yra studijų finansavimo galimybės ir pan. Šveicarijos lietuviams?

Apie priėmimą į doktorantūrą sprendžia patys universitetai. Gavus leidimą studijoms, įmanoma gauti informaciją ir apie studijų finansavimą. Kiekvienas kantonas turi stipendijų skyrių (pvz., www.sh.ch->Bildung->Stipendienstelle). Fondų, į kuriuos būtų galima kreiptis dėl studijų finansavimo, sąrašą rasite adresu: www.edi.admin.ch/esv/.

Kokios yra išsilavinimo įgijimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybės dirbantiems, auginantiems vaikus Šveicarijoje?

Išsilavinimui įgyti Šveicarijoje suteikiama labai daug galimybių, tam tikrą įspūdį galėsite susidaryti, pasižvalę adresu: www.w-a-b.ch – tai Šveicarijos kvalifikacijos kėlimo pasiūlos birža.

Nuo ko Jūs atkalbėtumėte lietuvi?

Nėra nieko, nuo ko tikrai vertėtų atkalbėti lietuvi. Žmonės iš užsienio tiesiog iš esmės privalo suvokti, kad Šveicarijoje nėra paprasta rasti kvalifikuotą darbą pagal specialybę. Visų pirma svarbios yra labai geros krašto, kuriame gyvenate, kalbos žinios: vokiečių, prancūzų ar italų. Be to, svarbu, kokia studijų kryptis buvo baigta, ir ar Šveicarijoje yra šios krypties absolventų poreikis. Kai kuriose srityse, pvz., humanitarinių ir socialinių mokslų, jau yra darbo ieškančių šveicarų perteklius, taigi žmonėms iš kitų šalių gali būti labai sudėtinga rasti darbo vietą.

Iš Jūsų patirties...

Mokykitės kalbų (vokiečių, šveicarų vokiečių), kuo geriau integruokitės (susipažinkite su žmonėmis, užmegzkite ryšius, dalyvaukite draugijų veikloje ir t.t.), mokykitės kantrybės, siekite šveicariškų diplomų.

**Klausimus pateikė ŠLŽ redaktorė
Inga VOGLHOFFER**

SPORTAS

IV Lietuvos tautinė olimpiada

2006 m. birželio 29 – liepos 2 d. Kūno kultūros ir sporto departamentas kartu su Lietuvos tautiniu olimpinio komitetu, Lietuvos sporto federacijų sąjunga ir Panevėžio miesto savivaldybė rengia IV Lietuvos tautinę olimpiadą (toliau – IV LTO).

IV LTO pratęs dar prieškario Lietuvos tradiciją. Pirmoji Lietuvos tautinė olimpiada buvo surengta 1938 m. liepos 17 – 31 d. Kaune. Ją atidarė Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Tai buvo viso pasaulio lietuvių sporto šventė, kurios tikslas buvo glaudžiau sujungti pasaulio jaunimą į vieną šeimą, ugdyti nacionalinę savigarbą ir visada pasilikti ištikimu savo senajai tėvynei. Tačiau dėl nepalankiai susiklosčiusios politinės padėties beužgimstanti graži tradicija buvo nutraukta ir II Lietuvos tautinės olimpiados teko laukti net iki 1998 m. III Lietuvos tautinė olimpiada įvyko 2002 m. Šiauliuose.

Lietuvos tautinė olimpiada skirta geriausiems sportininkams lietuviams. Sporto mėgėjams, kurių gyslomis teka lietuviškas kraujas, skirtos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. IV LTO tikslas – išsiaškinti, kokią olimpinę pamainą ruošia šalies sporto organizacijos 2012 m. Londono olimpinėms žaidynėms. IV LTO dalyvaus geriausi 19–25 metų Lietuvos ir užsienio lietuviai sportininkai. Planuojama, kad iš viso bus per 2500 sportininkų, teisėjų, trenerių ir kt. aptarnaujančio personalo. Į IV LTO programą įtrauktos 19 sporto šakų varžybos. Iškilmingas IV LTO atidarymas įvyks birželio 30 d. Panevėžyje.

Kviečiame Jus dalyvauti, registracija el. paštu: paketuras@one.lt.

Informacija parengta pagal Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV generalinio direktoriaus A.Raslano 2006 m. kovo 10 d. raštą Pasaulio lietuvių bendruomenei ir užsienio lietuvių bendruomenėms

2006 m. vasario 18 d. Ciūriche, Visuotiniame Šveicarijos lietuvių bendruomenės susirinkime, reikalinga 2/3 balsų dauguma priimtas naujasis Šveicarijos lietuvių bendruomenės statutas. Šis statutas įsigalioja nuo 2006 m. vasario 18 d. ir pakeičia iki šiol buvusį, priimtą 2001 m. vasario 18 d.

Šveicarijos lietuvių bendruomenės

STATUTAS

I. Vardas ir būstinė

1. Šveicarijos lietuvių bendruomenė (toliau vadinama bendruomene arba trumpiniu ŠLB), vadovaujasi visuotinio susirinkimo patvirtintais statutais, kurie atitinka Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstituciją ir neprieštarauja Šveicarijos valstybės įstatymams (ZGB, 60-79).
2. Bendruomenės būstinės pašto adresas yra bendruomenės valdybos pirmininko adresas.
3. Bendruomenės juridinė garantija yra jos turtas. Atskiri asmenys negali būti patraukiami juridinės atsakomybės.

II. Bendruomenės tikslai ir uždaviniai

1. ŠLB yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, turinčios savo padalinius 35-iose pasaulio kraštuose, dalis. Bendruomenė yra nepolitinė, pelno nesiekianti, visuomeninė organizacija, kurios pagrindiniai tikslai ir uždaviniai yra:
  - 1) telkti Šveicarijoje gyvenančius lietuvius bendriems tikslams ir tarpusavio ryšiams, kurti įvairias interesų grupes;
  - 2) skatinti draugiškus santykius tarp Šveicarijos lietuvių;
  - 3) puoselėti ir plėtoti Šveicarijoje gyvenančių lietuvių ir jų vaikų lietuviybę;
  - 4) skleisti informaciją apie Lietuvą bei formuoti teigiamą jos įvaizdį Šveicarijoje, skatinti ir vystyti bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Šveicarijos, organizuoti bendrus projektus;
  - 5) remti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir pagal galimybes jai padėti.

III. Narystė

1. *Bendruomenės narys*
ŠLB nariu gali būti kiekvienas Šveicarijoje legaliai gyvenantis, dirbantis ar studijuojantis lietuvis, Lietuva besidomintis ar jos interesams atstovaujantis kitos tautybės asmuo, kuriam suėjo 18 metų ir kuris pripažįsta mūsų bendruomenės statutą, jį laikosi bei dalyvauja bendruomenės gyvenime ir jai padeda.
2. *Priėmimas į bendruomenę*
Asmuo, pageidaujantis tapti bendruomenės nariu, užpildo nario anketą (ją galima gauti iš bendruomenės valdybos paštu arba rasti ŠLB internetiniame puslapyje). Užpildyta anketa išsiunčiama paštu bendruomenės valdybai. Aktyvi narystė įsigalioja sumokėjus nario mokestį ne vėliau kaip per mėnesį nuo oficialaus prašymo priimti į organizaciją dienos ir gavus ŠLB valdybos patvirtinimą.
3. Bendruomenę sudaro *aktyvūs, pasyvūs ir garbės nariai*
  - 3.1 *Aktyvūs nariai* – visi, sumokėję metinį nario mokestį ne vėliau kaip per du mėnesius po visuotinio metinio susirinkimo. Aktyvūs nariai turi balsavimo teisę, gali rinkti ir būti renkami į bendruomenės valdybą, gauna ŠLB laikraštį ir kitą informaciją, susijusią su bendruomenės veikla, turi teisę dalyvauti bendruomenės renginiuose nemokamai arba už mažesnį mokestį nei pasyvūs nariai.
  - 3.2 *Pasyvūs nariai* – tai asmenys, nemokantys nario mokesčio, bet dalyvaujantys bendruomenės renginiuose už didesnį mokestį nei aktyvūs nariai. Pasyvūs nariai negali balsuoti, rinkti ir būti renkami į bendruomenės valdybą, negauna ŠLB laikraščio ir kitos paštu siunčiamos informacijos, bet gali sužinoti apie bendruomenės renginius iš jos interneto puslapio www.lietuviai.ch.
  - 3.3 *Garbės nariai* – asmenys, esmingai remiantys ir įtakojantys bendruomenės gyvenimą ir/ arba savo ilgalaikę veiklą ypatingai padėję ŠLB vystytis ir klestėti. Juos patvirtina visuotinis susirinkimas.
4. *Narystės nutraukimas*
  - 4.1. Bendruomenės narys raštiškai pateikia valdybai prašymą dėl narystės nutraukimo. Pateiktas prašymas turi būti apsvaistytas ne vėliau kaip per du mėnesius po prašymo pateikimo. Apie prašymo patvirtinimą valdyba informuoja raštu.
  - 4.2. Aktyvus narys, nesumokėjęs nario mokesčio per 2 mėnesius po visuotinio susirinkimo, praranda aktyvaus nario teises iki įsipareigojimo įvykdymo.
  - 4.3. Valdyba gali pašalinti narį iš organizacijos, jei asmuo nesilaiko ŠLB statuto, teršia bendruomenės garbę, kenkia jos interesams, užsiima kita negatyvia veikla. Prieš priimant tokį sprendimą, tas asmuo išklausomas. Pašalintas iš bendruomenės asmuo negali lankytis organizacijos renginiuose.
  - 4.4. Valdybos sprendimas pašalinti asmenį iš bendruomenės gali būti raštiškai apskustas visuotiniam susirinkimui per 30 dienų po pašalinimo datos. Iki visuotinio susirinkimo galioja bendruomenės valdybos nuosprendis.
  - 4.5. Pašalintas bendruomenės narys gali būti vėl priimtas į organizaciją, praėjus dvejiems metams po pašalinimo. Prieš tai prašymą svarsto valdyba.

IV. ŠLB valdymo organai

Bendruomenės valdymo organai yra:

- 1) visuotinis susirinkimas,
- 2) valdyba,
- 3) revizija.

1. Visuotinis susirinkimas

- 1.1. Visuotinis narių susirinkimas yra aukščiausias bendruomenės valdymo organas.
  - 1.2. Visuotinis narių susirinkimas privalo įvykti kiekvienais metais iki kovo mėnesio pabaigos.
  - 1.3. Visuotinis susirinkimas yra teisėtas, jei yra sušauktas bendruomenės nustatyta tvarka, neatsižvelgiant į susirinkusiųjų skaičių.
  - 1.4. Susirinkimas sušauktas teisėtai, jei kvietimas išsiunčiamas ne vėliau kaip 30 dienų iki susirinkimo datos su pateikta darbo dienotvarkė. Dienotvarkės papildymai turi būti įteikti valdybai raštiškai ne vėliau kaip 10 dienų prieš susirinkimą.
  - 1.5. Visuotinis susirinkimas:
    1. priima ir keičia bendruomenės statutus,
    2. nustato metinio nario mokesčio dydį,
    3. išklauso ir įvertina metinę valdybos ataskaitą,
    4. renka bendruomenės valdybą, revizijos ir rinkimų komisijas,
    5. svarsto valdybos ir bendruomenės narių pasiūlymus,
    6. visus sprendimus priima dalyvaujančių aktyvių narių balsų dauguma (51 proc.). Esant lygiam balsų skaičiui, nulemia pirmininko balsas. Bendruomenės statutų pakeitimui, neeilinio visuotinio susirinkimo nutarimams ir bendruomenės likvidavimui reikalinga surinkti 2/3 balsų.
  - 1.6. Visuotiniame susirinkime balsuojama paprastu rankos ar balsavimo lapelio pakėlimu. Visuotiniam narių susirinkimui nusprendus arba pirmininkui pasiūlius, gali būti balsuojama kita forma, pvz., žodžiu arba raštu. Rinkimai į valdybą atliekami raštu.
  - 1.7. Visuotiniame susirinkime kiekvienas aktyvus bendruomenės narys turi vieną balsą, kuris išreiškiamas asmeniniu dalyvavimu arba raštišku įgaliojimu kitam asmeniui, kuriam yra suėję 18 metų. Balsuojantis gali turėti tik vieną įgaliojimą. Raštiškas įgaliojimas turi būti įteiktas visuotinio susirinkimo pirmininkaujančiam prieš susirinkimo pradžią.
  - 1.8. Visuotinis susirinkimas renka rinkimų komisiją, susidedančią iš 2-3 žmonių. Komisija patvirtina kandidatūras valdybos rinkimams, skaičiuoja balsus visuotinio susirinkimo metu ir valdybos rinkimų talonuose, patvirtina valdybos rinkimų rezultatus.
  - 1.9. Neeilinis visuotinis susirinkimas gali būti sušauktas, reikalaujant bendruomenės valdybai arba ne mažiau kaip 10 proc. aktyvių bendruomenės narių pateikus reikalavimą raštu. Neeilinio visuotinio susirinkimo nutarimams priimti reikalinga surinkti 2/3 balsų.
- ## 2. Bendruomenės valdyba
- 2.1. Bendruomenės valdyba yra vykdomasis bendruomenės organas. Jį sudaro 5 – 9 visuotinio susirinkimo išrinkti nariai. Valdyba renkama dvejimėms metams ir gali būti perrinkta.
  - 2.2. Valdyba tvarko einamuosius reikalus ir atstovauja bendruomenės interesams.
  - 2.3. Tikslai ir uždaviniai:
    - 1) valdyba viešai atstovauja bendruomenei,
    - 2) sudaro metinį biudžetą,
    - 3) įgyvendina visuotiniame susirinkime patvirtintus sprendimus,
    - 4) išsirenka bendruomenės valdybos pirmininką ne vėliau kaip per 14 dienų po visuotinio susirinkimo,
    - 5) valdybos nariai patys pasiskirsto darbo barais,
    - 6) gali priimti sprendimus tik tada, kai jos susirinkime dalyvauja daugiau kaip pusė valdybos narių,
    - 7) priima sprendimus balsų dauguma. Balsams pasiskirstčius po lygiai, lemia pirmininko balsas,
    - 8) dirba visuomeniniais pagrindais. Pateikus mokėjimo kvitus, padengiamos valdybos narių išlaidos, susijusios su darbu bendruomenei,
    - 9) visa korespondencija, susijusi su bendruomenės veikla, saugoma bendruomenės archyve. Archyvas yra bendruomenės nuosavybė.
- ## 3. Revizijos komisija
- 3.1. Visuotinis susirinkimas renka revizijos komisiją, susidedančią iš 2 žmonių.
  - 3.2. Komisija tikrina finansinę valdybos atsiskaitomybę ir informuoja visuotinį susirinkimą apie savo darbo rezultatus.

V. Bendruomenės lėšos

1. Nario mokesčių nustato visuotinis susirinkimas. Šiuo metu jis yra: dirbantiems – 50 frankų (CHF), nedirbantiems ir studentams – 30 frankų (CHF) ir šeimoms 70 frankų (CHF). Garbės nariams suteikiama teisė patiems pasirinkti nario mokesčio dydį.
2. Bendruomenės lėšos
Bendruomenės lėšas sudaro:
  - 1) nario mokesčiai,
  - 2) įmokos, palikimai, dovanos,
  - 3) valstybės ar privačių įstaigų dotacijos,
  - 4) įplaukos iš bendruomenės renginių (pvz.: labdaros renginių, mugių, aukcionų ir pan.).
3. Bendruomenės finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

VI. Bendruomenės likvidavimas

1. Tik visuotinis eilinis ar neeilinis susirinkimas 2/3 aktyvių narių balsų dauguma gali nuspręsti likviduoti bendruomenę.
2. Likviduojant ŠLB, jos dokumentai perduodami Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybai, o turtas - Lietuvių Fondui.

2006 m. ŠLB renginių ir veiklos apžvalga

Balandis

- 9 d. Mokyklėlės „LITUANICA“ Margučių šventė (Jūratė Caspersen, Diana Brunner).
 Vidury 27d. ŠLB žinios Nr. 8 (Inga Voglhofer).
 27d. Tautinių šokių vakaronė (Marijos Lourdes bažnyčios salėje, Rokas Tamoševičius).
 27 d., 20.00 val. Florence Sitruk, Maurice Bourgue ir Vilniaus Čiurlionio kvarteto koncertas Ženevoje, Muzikos konservatorijoje, Place-Neuve, Grande Salle.
 28d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).
 28d. Lietuvių menininko Prano Gailiaus parodos vernisažas BaltArt galerijoje (Lietuvos Respublikos generalinis konsulas).

Gegužė

- 7d. ir 21 d. Lituanistinės mokyklėlės užsiėmimai (Jūratė Caspersen)
 12 – 14 dd. Šeimų išvyka į Tesiną. (Laima Maldūnaitė-Christ).
 19 d. Lietuviškos knygos klubas: Ričardo Gavelio kuryba (Jūratė Caspersen).
 26d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).
 28 – 29 dd. IV Europoje gyvenančių lietuvių krepšinio turnyras Lenkijoje (Virgilijus Tikuišis).
 29 d. Tautinių šokių vakaronė (Marijos Lourdes bažnyčios salėje, Rokas Tamoševičius).

Birželis

- 4d. ir 18d. Lituanistinės mokyklėlės užsiėmimai (Jūratė Caspersen).
 24d. Joninių šventė su svečiais iš Lietuvos: Utenos mokytojų folklorinių šokių kolektyvas „Levindra“ (Diana Brunner & valdyba).
 30d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Liepa

- 2d. Lituanistinės mokyklėlės paskutinis šių mokslo metų užsiėmimas. (Jūratė Caspersen).
 28d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Rugpjūtis

- Pabaiga Projektas: „Lietuvių rašytojų takais Šveicarijoje“. Dalyviai: Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“ ir Šveicarijos lituanistinė sekmadieninė mokyklėlė „Lituanica“ (Jūratė Caspersen, Dianna Brunner).
 25d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Rugsėjis

- 15d. Lituanistinės mokyklėlės užsiėmimai (Jūratė Caspersen).
 Jurgos Ivanauskaitės kūrybos – romanų ir tapybos – pristatymas šveicarams ir Šveicarijos lietuviams. BaltArt galerija Langenthalyje (Ramunė Česnulinė).
 29d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Spalis

- Lituanistinės mokyklėlės užsiėmimai.
 Lietuviškos knygos klubo vakaronė. (Jūratė Caspersen)
 27d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Lapkritis

- ŠLB žinios Nr. 9 (Inga Voglhofer).
 Lituanistinės mokyklėlės užsiėmimai (Jūratė Caspersen).
 24d. Penktadieninis susitikimas „Fallender Brunnenhof“ restorane (Juožas Kurmanavičius).

Gruodis

- 2d. Advento šventė (Laima Maldūnaitė - Christ)
 Planą parengė ŠLB valdyba

Atsakingų asmenų telefonai ir elektroninio pašto adresai:

Diana Brunner, tel.: +41(0) 56 611 1840, el.p.: baltija@bluewin.ch.
 Jūratė Caspersen, tel.: +41(0) 44 793 3980, el.p.: jurate@caspersen.ch.
 Ramunė Česnulinė, tel.: +41(0) 41 911 0668, el.p.: r@cesnulis.com.
 Juozas Kurmanavičius, tel.: +41(0) 44 350 4914, el.p.: jk@digisono.ch.
 Laima Maldūnaitė-Christ, tel.: +41(0) 31 331 0931, el.p.: laimuzele@gmx.ch.
 Rokas Tamoševičius, tel.: +41(0) 78 809 2577, el.p.: rokas_tamosevicius@gmx.ch.
 Virgilijus Tikuišis, tel.: +41(0) 22 349 3751, el.p.: vtikuisis@mscgv.ch.
 Inga Voglhofer, tel.: +41(0) 44 501 4267, el.p.: i.voglhofer@gmx.ch.

Lietuviška ajerų duona Liucernoje

Pasiruošimai 2005-ųjų m. kalėdinei mugėi "Venite" prasidėjo labai anksti. 2004 m. gruodį nuvykome į "Venite" mugę pažiūrėti, kas geriausiai parduodama, ką mes galėtumėme pasiūlyti. Po to pradėjome ruošti renginiui. Daugiausiai darbo prieš prekybos atliko Lietuvos konsulas. Jis surado lietuviškas firmas, norinčias pateikti savo produkciją.

Lietuviškų prekių pasiūla 2005 m. gruodį įvykusioje Liucernos mugėje buvo nemenka: BIO dešros, kalakutienos gaminiai, rūkyti sūriai, sriubos, alkoholiniai gėrimai, "Svyturio" alus, čiobrelių arbata, konditerijos gaminiai ir ant ajerų kepta duona. UAB "Dekomotiv" atvežė lietuviškų molinių dirbinių: angeliukų, namelių, varpelių ir kitų grožybių.

Mūsų kioską papuošėme eglių šakomis ir plakatais su tėviškos vaizdais. Kiekvienam besidominčiam Lietuva atsakinėjome į klausimus, dalijome prospektus. Davėme interviu radijui, reportažą apie mugę rodė vietinė televizija, mūsų kioskelio nuotrauka pasirodė šveicarų spaudoje. Reprezentavome Lietuvą tarp egzotiškiausių šalių – Singapūro ir Senegalo. Dažnai prie mūsų kioskelio stovėdavo iki 20 – 30 žmonių! Po 10 – 11 darbo valandų pavargdavo ne tik kojos, bet ir liežuvis. Daugiausiai dėmesio pritraukė didžiuliai šakočiai, skruzdėlynas ir lietuviška duona. Daug kas, nusipirkęs ajerų duonos, atėjo ir kitą dieną. Deja, lietuviškos duonos užteko ne visiems.

Mugės organizatoriai buvo paskelbę konkursą gražiausiam kioskeliui. Paskutinę dieną paaiškėjo nugalėtojai – Švedija ir Portugalija, – nors mums Lietuvos standas buvo pats gražiausias ir jaukiausias. Praėjus savaitei po mugės ir nusiūgus emocijoms, gavome gerą žinią iš Liucernos: už puikų pasiruošimą, gerą prekių pristatymą ir pavyzdinį klientų aptarnavimą gavome 400 frankų premiją. Atsidėkodami nusiuntėme organizatoriams lietuviškų saldinių dėžę.

Mugėje uždirbome ir į bendruomenės kasą pervedėme 813 frankų.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, padėjusiems organizuoti mugę ir dalyvavusiems joje: buvusiam Generaliniam Konsului Erikui Petrikui, Konsulei Violetai Baltrušytei, Konsulato sekretorei Kristinai Trimailovaitėi, buvusios ir dabartinės ŠLB valdybos narėms: Sonatai Zabulionienei, Ramunei Česnulienei, naujai ŠLB valdybos pirmininkei Jūratei Caspersen – ir daugiausiai darbo mugės metu atlikusiam savo vyrui Hugo.

ŠLB administratorė
Diana BRUNNER

Baltijos šalių menininkų darbų pardavimas BaltArt parodoje

2005 m. gruodžio mėn. pradėjo veikti BaltArt galerija Langenthalyje, netoli Berno. Šios galerijos savininkas ponas Daniel Sägesser yra gerai žinomas meno žinovas Lietuvoje ir COOP žurnalo redaktorius Šveicarijoje. Ponas D.Sägesser pats prižiūri galeriją ir save vadina individualiu internacionalistu, kuris susižavėjęs Baltijos šalių – ypač Lietuvos ir Latvijos – dailininkų menu, garsina juos Šveicarijoje ir organizuoja jų darbų parodas – pardavimus, siekdamas paremti meninkus finansiškai.

Šiuo metu Šveicarijos lietuviai turi galimybę susipažinti ir įsigyti daugelio lietuvių tapytojų darbų. Eksponuojami yra Rasos Malakauskienės, Onos Paliukienės, Arvydo Kašausko, Martyno Vilimavičiaus, MEDOS, Sauliaus Paliuko, Vilijaus Vaišvilos, Rasos Žmuidienės, Gintaro Dudos, Vytauto Tamoliūno, Vilijos Kniežytės ir kt. tapybos darbai. Eksponuojamus ir parduodamus kūrinius galite rasti ir internetiniame galerijos puslapyje adresu: www.baltart.ch

BaltArt galerija veikia ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 19.00 iki 21.30 val., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 14.00 iki 17.00 val. **Nuo 2006 m. balandžio 28 d. iki gegužės 21 d. šioje galerijoje vyks žinomo lietuvių dailininko, gyvenančio Prancūzijoje, PRANO Gailiaus meninė paroda, organizuojama Lietuvos Respublikos generalinio konsulato.**

ŠLB pirmininkė
Jūratė CASPERSEN

Čiurlionio kvarteto koncertas Ženevoje

2006 m. balandžio 27 d., 20.00 val., Conservatoire de Musique de Genève (Ženevos muzikos konservatorijoje), Place-Neuve, Grande Salle, įvyks F.Sitruk, M.Bourgue ir Čiurlionio kvarteto koncertas „**Von der Aufklärung zur Moderne**“. Koncerte skambės Beethoveno, Mozarto, Grėtry, Capleto, Roslawezo muzika.

UŽUOJAUTA

Šveicarijos lietuvių bendruomenė užjaučia p. Augeniją Thormann dėl vyro mirties.

Stokholmo lietuvių tautinių šokių kolektyvo „Baltija“ viešnagė Šveicarijoje

Kas dalyvavote šių metų Vasario 16- osios šventėje, turėjote progos pasigrožėti mūsų menine šventės dalimi – lietuvių tautinių šokių kolektyvu iš Stokholmo. Besiruošiant šventei, labai norėjosi kažko lietuviško, apjungiančio, išjudinančio, malonaus širdžiai ir akiai.

Štai Jasiulevičių šeima, grįžusi iš atostogų Švedijoje, pranešė, kad jų draugai Stokholme – Jurga ir Evaldas Laurenčikai – vadovauja tautinių šokių kolektyvui ir mielai šoka bei koncertuoja šventėse ir šokdina svečius. Kaip tik to ir reikėjo mūsų šventei, nes visuotinio susirinkimo dienotvarkėje buvo labai svarbių ir rimtų punktų, ir nesinorėjo, kad lietuvių bendruomenei, suvažiuojančiai iš visos Šveicarijos, tektų pasitenkinti skaičiais, ataskaitomis, Statuto pataisomis bei naujos valdybos rinkimais.

Netruko ateiti ir laiškas iš Stokholmo. Kolektyvo vadovė jau siūlė programą, buvo aptariamasi kelionės, apgyvendinimo ir kitos detalės. Mane iš karto sužavėjo J.Laurenčikienės entuziazmas. Po kiekvieno antradienio susitikimo su kolektyvu ir repeticijų, klausimai ir pasiūlymai vis konkretėjo, o mus apėmė laukimo jausmas. Tikėjomės ne vien priimti ir pamatyti 16 šokėjų grupę, atvešiančią širdžiai brangių šokių ir muzikos, bet ir susipažinti su jaunais žmonėmis, svečioje šalyje gyvenančiais, studijuojančiais, dirbančiais ir kuriančiais savo gyvenimą, kupiną lietuviškos už Lietuvos ribų.

[sipaieigojome svečius apgyvendinti, pamaitinti, parodyti truputį Šveicarijos, nes, berods, visi iš jų čia lankėsi pirmą kartą. Geranoriškumas ir butų pasiūla buvo jaudinanti. Janina Vaitkevičienė, Vilija Bühler, Aušra ir Audrius Jasiulevičiai, Gražina Hagopian-Staniūtė, Vilija Bischoff ir Lukas Handschin, Danguolė ir Algirdas Žiogai bei Jūratė Caspersen suteikė savo svečių kambarius stokholmiečiams. Anksti pasikeitėme adresais, ir

kai svečiai nusileido Kloten oro uoste, mūsų lietuviai jau būriuodamiesi laukė svečių lyg seniai pažįstamų draugų.

Turistinė programa turėjo apimti gražiausias Šveicarijos vietas, kurias buvo galima aplankyti per 2 dienas. Tai nebūtų buvę taip smagu, jei mūsų bendruomenėje nebūtų lietuvių „senbuvlių“, kurie gali gražiai papasakoti ir pavedžioti po miestus, kuriuose jie gyvena. Jei kada prireiks gido, tai kreipkitės į Vilną Iseli-Miltenytę Liucernoje, Laimą Maldūnaitę-Christ Berne ir Gražiną Staniūtę-Hagopian Ciūrichė. Diana Brunner taip pat atskubėjo iš Argau ir savo mašina pavežėjo svečius iki Berno. Aplėkėm gerą dalį vokiškos Šveicarijos, vis sustodami pasistiprinti pačių pasidarytais sumuštiniais. Mano keptų pyragų buvo atsisakyta, kai mūsų svečiai, sustoję puodeliui kavos pakelėje, pareiškė negalį atsispirti viliojantiems didžiuliams gabalams „Erdbeerentorte“ (vert. – braškių tortas).

Pasiekėme Berną jau į pavakarę. Aplankėme beužmiegančią mešką, neatsispyrę ir jos pašonėje įsitaisiusiai aludei. Vakara užbaigėme gražiais pietumis restorane, iš kurio pasukome namų link tik truputį prieš vidurnaktį. Turėjome judėti, nes artėjo Vasario 16-osios šventė. Kitą dieną į Ciūrichą turėjo suvažiuoti daug lietuvių iš visos Šveicarijos ne tik spręsti svarbių mūsų bendruomenei reikalų, bet ir pasižiūrėti pažadėtos „Baltijos“ programos bei patys pašokti.

Likome vieni kitais labai patenkinti. Stokholmiečiai dėkojo už priėmimą ir galimybę pakoncertuoti tautiečiams Šveicarijoje, o mes – už atvežtas dovanas, draugiškumą ir labai nuotaikingą Vasario 16-osios šventę. Buvo be galo malonu girdėti Latvių garbės konsulą Ragnar Granelli (jis yra švedas), dalinantį komplimentus mūsų svečiams už jų aukštą švedų kalbos lygį, esą per keletą metų jie taip įsisavinę tą kalbą, kad nelikę net akcento. Dėkojau konsului R.Granelli ir jo žmonai ir didžiavausi, lyg būtų pagyrę ir mane. Didžiulis dėkingumas ir pasididžiavimas manyje dar ilgai gyveno ne tik mūsų lietuviais Švedijoje, bet ir mūsų bendruomenės nariais, kurie dar ilgai po „Baltijos“ viešnagės dalijosi patyrimais, aptartomis temomis ir kuriamais planais išlaikyti draugystę.

**Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė
Jūratė CASPERSEN**

Kinietis ir portugalė šoka lietuvišką polką

Praėjus šiek tiek daugiau nei mėnesiui po „Baltijos“ vizito Šveicarijoje, pirmąjį lietuvių tautinių šokių vakarą Ciūriche kartu su ŠLB pirmininke Jūrate Caspersen organizavo jaunas energingas studentas Rokas Tamoševičius.

2006 m. kovo 23d. Marijos Lourdes bažnyčios žemutinėje salėje būriavosi pirmieji bendraminčiai ir šokių entuziastai. Pirmąjį kartą susirinko gan marga auditorija: penki lietuviai, penki olandai, du šveicarai, kinietis ir portugalė. Viso

buvome 14. Pradžioje buvo sunku įsivaizduoti, kad jaunimas tikrai susirinko šokti lietuviškų šokių. Paleidus muziką ir pradėjus aiškinti kiekvieno šokio reikšmę, šokėjai įdėmiai klausėsi šokių komentarų ir spontaniškai lygino lietuvių folklorą su savuoju. Smagiausia buvo stebėti jaunas poras, temperamentingai imituojančias polką.

Per tris valandas šokių salėje mes ne tik susipažinome su penkiais lietuvių tautiniais šokiais: „Oira,oira“, „Grečėnikė“, „Blynai“, „Meilutė“, ir „Malūnėlis“, – bet ir gaivinomės gaiviaisiais gėrimais, pasistiprinome pačių atsineštais skanėstais ir tiesiog kalbėjomės vieni su kitais. Pirmasis vakaras buvo sėkmingas, dėl to norėtume rinktis į šokių klubą ir ateityje kartą per mėnesį. **Kitas susitikimas įvyks 2006 m. balandžio 27 d. – salė jau rezervuota!**

Maloniai lauksime visų susidomėjusiųjų, o kas norėtų daugiau informacijos apie mus ir mūsų veiklą arba turi naujų įdomių idėjų, galėtų parašyti el. paštu: rokas_tamosevicius@gmx.ch arba paskambinti tel.: +41(0) 78 809 2577.

**ŠLB narys
Rokas TAMOŠEVIČIUS**

Utenos mokytojų folklorinis ansamblis „Levindra“ atvažiuoja į Šveicariją švęsti Joninių

Jonines švenčiame ir Šveicarijoje. Ir ne bet kaip, o tikrai smagiai. Šiomet laukiame svečių iš Lietuvos. Trumpai juos pristatome ir lauksime visų Jūsų, mūsų bendruomenės narių, skaitytojų ir mūsų veiklą besidominčių, Joninių šventėje. Su renginio organizavimu susijusius klausimus ir pasiūlymus prašome siųsti ŠLB administratoriui D.Brunnern el. paštu: baltija@bluewin.ch.

Utenos mokytojų folklorinis ansamblis „Levindra“ savo veiklą pradėjo 1984 m. Šiuo metu ansamblyje yra 28 nariai. Pagrindinis tikslas – surinkti ir propaguoti Lietuvos etnokultūrinį palikimą (dainas, šokius, muziką, įvairius pasakojimus, tradicijas, papročius) bei užmegzti kultūrinius ryšius su išeivijos lietuviais ir kitų tautų meno kolektyvais, organizuoti bendrus koncertus ir išvykas.

Kolektyvo nariai yra surinkę virš 350 Utenos krašto dainų, 60 ratelių, įvairių šokių. Jau sukaupia daug scenarijų, video bei garso įrašų pasakojimų, tradicijų, papročių parašymų. Naudojant surinktą medžiagą, organizuojami įvairūs seminarai, tautinių dailiųjų amatų mokymai. Nuo veiklos pradžios folklorinis ansamblis „Levindra“ organizavo 280 koncertų Lietuvoje ir už jos ribų, dalyvavo visuose rajoniniuose renginiuose, respublikinėse Dainų ir šokių šventėse, tarptautiniuose festivaluose. Su koncertais svečiavomės lietuvių bendruomenėse Baltarusijoje, Lenkijoje, Estijoje, Latvijoje. 2000 metais ansamblis dalyvavo XI Pasaulio lietuvių šokių šventėje Kanadoje, Toronto mieste. 2001 metais su koncertine programa buvome išvykę į Italiją. 2003 metais koncertavome Norvegijoje, susipažinome su Šiaurės kraštų tradicijomis bei kultūra.

**Meno vadovė
Laima KULAKAUSKIENĖ**

Lietuvių pėdsakai Alpių krašte

J.I.Survilaitės-Vaitkevičienės knyga „Alpių lietuviai“ nušluostė istorijos dulkes nuo svarbių faktų ir įvykių, prikėlė iš užmaršties ne vieną garbą ir savo veikla Lietuvai nusipelnusią asmenybę. Šešerius metus autorė sekė Alpių lietuvių takais.

Tylų 2005 m. lapkričio mėn. vakarą į jaukius Jūratės Caspersen namus aptarti naujos Janinos Irenos Survilaitės-Vaitkevičienės parašytos knygos sugužėjo Alpių lietuviai. Namuose kvepėjo: gardus lietuviško bulvių plokštainio kvapas taip smagiai žaidė visų keturiolikos susirinkusių literatūros grupės narių uosle, kad neilgai trukus visuose namuose įsivyravo maloni lietuviška atmosfera.

2005 m. Šveicarijos lietuvių bendruomenės išleistos knygos **„Alpių lietuviai“** autorė J.I.Survilaitė-Vaitkevičienė papasakojo apie leidinio rengimą. Visų pirma reikėjo surinkti dokumentus ir faktus. ŠLB bendruomenės veiklą liudijančių dokumentų teko kruopščiai ieškoti: Lietuvos ir Šveicarijos archyvuose bei bibliotekose, kelių pavienių asmenų saugomų dokumentų ir fotografijų archyvuose. Deja, pirmųjų pokario metų archyvų rasti nepavyko – neaiškiomis aplinkybėmis jie buvo sudeginti. Autorės teigimu, faktinė medžiaga nebuvo gausi, tačiau dar labiau ją nuliūdino tai, kad nebuvo lengva surinkti ir dabartinių lietuvių, gyvenančių Šveicarijoje, įspūdžius. Tačiau tie, kurie sugebėjo rasti laiko parašyti, sužavėjo autorę savo atvirumu ir geranoriškumu.

Rašyti buvo nelengva – reikėjo atskleisti tris skirtingus ŠLB istorijos laikotarpius: XVI – XX a. pradžią, 1945 – 1990 m. ir 1990 – 2005 m. Pagal šiuos laikotarpius knyga yra suskirta į tris dalis. Pirmojoje dalyje J.I.Survilaitė pamėgino atsekti pirmuosius lietuvių pėdsakus Alpių krašte, įmintus iki XV a. pradžios. XVIII – XIX a. registracijose esantys įrašai yra nenuoseklūs ir padirki, pvz., įvairiomis užsienio kalboms to paties asmens pavardė įtraukta skirtingai ir t.t. Šiek tiek daugiau medžiagos yra išlikę iš XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios. Daug žymių lietuvių sėmėsi patirties, ieškojo paramos Lietuvai spaudos draudimo metais, Nepriklausomybės atkūrimo laikotarpiu bei kitais Tėvynei svarbiais istoriniais momentais. Tai rašytojai, istorikai, kūrėjai, visuomeninkai: J.Basanavičius, St.Šalkauskas, J.Šimkus, Maironis, V.Mykolaitis-

Putinas, Šatrijos Ragana, S.Néris, J.Biliūnas, J.Matulaitis- Matulevičius ir kt.

Antrojoje knygos dalyje atsispindi lietuvių išeivių gyvenimas ir veikla Šveicarijoje Antrojo pasaulinio karo ir pokario metais. Aprašoma 1951 m. įkurtos Šveicarijos lietuvių bendruomenės veikla, prasidėjusi po Antrojo pasaulinio karo, kai Šveicariją užplūdo karo pabėgėliai iš visos Europos. Pirmaisiais ŠLB gyvavimo metais buvo nuveikta neįtikėtina daug Lietuvos valstybės labui. Svarbiausias bendruomenės tikslas buvo išlaikyti lietuviybę tarp Lietuvos išeivių ir visomis įmanomomis priemonėmis kovoti prieš sovietinį režimą. Pastaroji užduotis buvo ypač sudėtinga, kadangi organizuoti demonstracijas prieš Lietuvos okupaciją buvo beveik neįmanoma, nes tai draudė neutralios Šveicarijos įstatymai. Atkaklūs bendruomenės nariai įstengė patraukti savo pusėn ne vieną pažangų inteligentą šveicarą, kurie palaipsniui tapo lietuvių bendruomenės draugais bei Lietuvos užtarėjais. Tai rašytojas dr. E.Schaper, prof. dr. L.Revesz, prof. dr. W.Kaegi, prof. dr. Risch, dr. G.Studerus, prof. dr. J.P.Locher.

Autorė gana išsamiai aprašo pokario pabėgėlių kartos veiklą Alpių krašte. Dr. A.Gerutis, dr. V.Dargužas, prof. kunigas J.Juraitis, dr. A.Kušlys, N.Priekšaitis, dr. A.Gegeckas, dr. J.Steponavičius, prof. G.Stanulis, dailininkė J.Katiliūtė ir J.Stasiulienė, E.Garbačiauskaitė ir S.Garbačiauskas – tai pavardės tų žmonių, kurie nenuilstamai dirbo Tėvynės labui, būdami toli nuo jos. Vieni jų Lietuvą garsino savo kultūros, meno ir sporto laimėjimais, kiti paliko Lietuvos mokslui reikšmingų darbų, rėmė ir dalyvavo lietuvių pabėgėlių globos veikloje.

Antrojoje knygos dalyje aprašoma ir dabartinio „Šveicarijos lietuvių žinių“ laikraščio atgimimo istorija. Laikraštis buvo pradėtas leisti 1951 m. ir iki 1953 m. buvo išleisti 7 numeriai. Kai po 50 metų knygos autorė archyvuose aptiko pirmuosius „Šveicarijos lietuvių žinių“ numerius, jai gimė idėja vėl leisti bendruomenės laikraštį. Laikraštį atkurti padėjo: žurnalistė- dailininkė Birutė Gujer, stilistė – korektorė Jurga Ruesch, ŠLB valdybos sekretorė Diana Brunner.

Trečiojoje knygos dalyje pateikiama jaunosios emigrantų kartos ir jų kelių į Šveicariją istorija. Didžioji vadinamosios trečiosios kartos dalis atvyko į Šveicariją po 1990 m. Skaitydami knygą atrasite daug naujo: išgyvenimų, įspūdžių ir atradimų. J.I.Survilaitės-Vaitkevičienės parašytą Šveicarijos lietuvių istoriją galite užsisakyti el.p.: v.janina@bluewin.ch.

Virginija SIDERKEVIČIŪTĖ

Žmogus lietuvis

2005 m. vasarą Trakuose įvykusiame suvažiavime gavome dovanų mūsų kolegės J. I. Survilaitės knygą „Alpių lietuviai“. Leidinyje yra ir įžanga vokiečių kalba – ją skaitys ir vokiškai kalbantys lietuvių bičiuliai užsieniečiai. Leidiniu pasidžiaus ir šveicarai, kurių dėmesys lietuviams ir Lietuvai pagyvėjo, mūsų Tėvynei atgavus nepriklausomybę.

Pati didžiausia vertybė – žmogus. Žmogus plačiąja prasme. Žmogus kūrėjas, talentas, keliautojas, mąstytojas, maištautojas. Žmogus – nelaimingas pabėgėlis, turtuolis... Žmogus lietuvis – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Šveicarijos lietuvių bendruomenės narys. Šį įvaizdį rašytoja įdomiai atskleidžia visose trijose knygos dalyse.

Prancūzų rašytojas Fr.R.Šatobrianas klausė, ko dar gali trokšti Šveicarija: jei laisvės – ja mėgaujasi jau keturis šimtmečius, jei lygybės – ją seniai turi, – kaip ir kitus būtiniausius žmogui dalykus. J.I.Survilaitės knygoje gvildenami panašūs klausimai. Ko laukė, ko tikėjosi, už ką kovojo, kaip savo laisvę ir suprato ir įgyvendino lygybės principus lietuviai, likę šiame nuostabiame krašte.

Knyga – tai ištisa epopėja apie pirmuosius lietuvių pėdsakus Šveicarijos Alpėse, pirmosios lietuviškos draugijos gimimą, lietuvių bendradarbiavimą su šveicariais, sprendžiant Lietuvos laisvės bylą. Aprašyti svarbūs įvykiai, išskilmingos pramogos, moksliniai renginiai, paminėtos svarbios datos, pavardės, pateikta dešimtmečius laisvoje pasaulio spaudoje skelbtų straipsnių. Visa tai atrasta įvairiausiuose šaltiniuose, kurie knygoje autorės kruopščiai nurodyti.

Pagirtinas autorės atidumas ir nuoseklumas – visi įvykiai išdėstyti chronologine tvarka. Įdomu tai, kad pasaulinę bendruomeniškumo patirtį daugelis žymių lietuvių, šiuo metu gyvenančių Australijoje, JAV, Kanadoje, igijo būtent Šveicarijoje, ten 1945 – 1946 m. įkūrę Šveicarijos lietuvių sąjungą. Šis etapas puikiai išdėstytas autorės antroje knygos dalyje skyriuose: „Ryšiai su Šveicarijos Rytų institutu“, „ŠLB parama ir aukos“, „Šveicarijos lietuvių žinių“ (1951 – 1953) apžvalgoje, „ŠLB veikloje prie Jungtinių Tautų organizacijos“, „Lietuviškų studijų savaitės renginiuose“, „ŠLB dalyvavime įvairiuose tarptautiniuose Vakarų Europos įvykiuose“, „TV tilto „Ženeva – Vilnius“ programoje“, „Pokario pabėgėlių kartos likimuose“, „Lietuvių kunigų sielovados darbuose“, „Diplomatų veikloje“, „Sesucių vienuolių maldose“.

Visa tai autorės pateikta pavardėmis, datomis, citatomis. Visa tai išieškota praeities ir šių dienų dokumentuose, archyvuose, asmeniniuose dienoraščiuose, laiškuose, kalbantis su gyvaisiais amžininkais, priprašant parašyti savo atsiminimus, išgaunant kiekvieną smulkmeną, patirtą jausmą.

Knyga „Alpių lietuviai“ – tai bibliografinė vertybė. Ją reikia skaityti ne susigūžus kamputyje, o studijuoti už plataus stalo prie žvakės liepsnos iš pagarbos tai valstybei, kur brendo, sveiko, klestėjo, lietuvišką istoriją savo širdyse rašė Lietuvos šviesuoliai. „Mums reikia būti panašiems į aną lietuviško gluosnio ar karklo šakelę, kuri visur stengiasi prigyti“, – sakoma „Šveicarijos lietuvio“ aplinkraštyje, 1952 metais. Tai svarbu mums visiems po pasaulį išsisklaidžiusiems lietuviams, PLB nariams, besistengiantiems padėti savo Tėvynei. Kaip sekasi įsikurti svetimose šalyje, kokios galimybės neatitrukti nuo Lietuvos problemų naujesiems XXI a. lietuviams emigrantams – kalba trečioji knygos dalis – tai pirmoji tokia nuoširdi ir atvira lietuvių išpažintis. J.I.Survilaitės knyga „Alpių lietuviai“ – tai lietuviškoji pusė šimtmečio istorija Alpių šalyje, laukianti atidaus, pagarbaus, visa širdimi mylinčio savo Tėvynę skaitytojo.

Estijos lietuvių bendruomenės pirmininkė

Cecilija-Rasa UNT

Užupio dvasia Ciūricho menininko dirbtuvėje

Nuoširdžiai dėkojame p. Lukui Handschin už paramą lietuviškos knygos gerbėjams – suteiktą galimybę susirinkti jo privačioje kūrybos ateljė aptarti lietuvių rašytojos J. Ivanauskaitės kūrybos.

2006 m. kovo 24 d. Ciūriche, Luko Handschin ateljė, svetingai atvėrusioje duris lietuviškos knygos klubo nariams, tvyrojo Vilniaus Užupio dvasia: Ciūricho menininkų užkampyje, mažoje dailininko dirbtuvėlėje, gurkšnodami vyną, gardžiudamiesi šveicariškais ir lietuviškais sūriais, skanaudami lietuviškos duonos ir pyragų, vienuolika lietuviškos knygos gerbėjų, aptarė rašytojos Jurgos Ivanauskaitės kūrybą. Ir nors pro langus buvo matyti ne Vilnelė, o Limmat upė, atrodė, kad visame kame alsuoja Užupio bohemos dvasia.

Renginį pradėjusi klubo iniciatorė Jūratė Caspersen, paminėjo, kad Šveicarijos lietuviškos knygos klubas 2006 m. kovą švenčia penkerių metų jubiliejų. 2001 m. kovo 31 d., dalyvaujant rašytojui Jurgiui Kunčiniui, įvyko steigiamasis klubo vakaras. Nuo įkūrimo klubas renkasi beveik kas du mėnesius. Draugijos nariai skaito ir diskutuoja apie garsius ir originalių lietuvių rašytojų kūrybą.

Kovo 23-iają L.Handschin ateljė buvo karštai aptarti J.Ivanauskaitės romanai: „Ragana ir lietus“, „Placebas“ bei „Miegančių drugelių tvirtovė“. Mėginta atsekti romanų sąsają su autorės gyvenimu, Vilniumi, atskleisti rašytojos požiūrį į seksualinę revoliuciją ir jos pasekmes, nekintančias meilės, gyvenimo, tikėjimo ir mirties temas. Prisiminta, kaip pirmieji autorės kūriniai buvo spausdinami dalimis „Pergalės“ žurnale, kaip autorė buvo neįvertinta sovietmečio Lietuvoje, ir nusistebėta, kad ir šiandien, Lietuvai imituojant vakarietišką gyvenimo būdą, menininkė vis dar tebėra ne visų atrasta. Trumpai buvo aptartos ir kitos rašytojos knygos. Jūratė Caspersen citavo romaną „Pakalnučių metai“ ir lygino jį su to paties laikotarpio Vakarų rašytojų kūryba. Ramunė Česnulinė pristatė knygą „Mėnulio vaikai“ – vieną iš pirmųjų J.Ivanauskaitės

romanų. Aidos Kurmanavičienės surinktas kritikų nuomones apie romaną "Placebas" garsiai skaitė ir komentavo visi renginio dalyviai. Janinos Survilaitės-Vaitkevičienės pranešimas "Palyginimų įtaigumas "Miegančių drugelių tvirtovėje" atskleidė rašytojos meninį savitumą ir linksma gaida užbaigė renginį.

Trys su puse valandos pralėkė greitai ir nepastebimai. Vėly vakarą judriomis Ciūricho gatvėmis skubėjome į paskutinius traukinius su viltimi, kad J.Ivanauskaitės kūryba – knygos vokiečių kalba ir piešiniai – bus pristatyti rugsėjo mėnesį "BaltArt" meno galerijoje, kad susitikime dalyvaus ir jos romanų vertėjas šveicaras Markus Roduner. Tikimės, kad pavyks pamatyti ir pačią autorę Šveicarijoje. Viliamės, kad gegužės mėn. Lietuvos kino studijai pavyks romanų "Ragana ir lietus" ir "Placebo" motyvais paremta rašytojos kūrybos ekranizacija.

Norėtume daug, tačiau svarbiausia,

kad mūsų klubas gyvuoja, kad toli nuo Lietuvos populiarinama ir garsinama lietuvių rašytojų kūryba, suteikdama galimybę ir šveicarų publikai susipažinti su lietuvių kultūros ir meno perlais. Mūsų klubo veikla tęsiasi.

2006 m. gegužės 19 d. aptarsime Ričardo Gavelio kūrybą.

**ŠLB valdybos narė
Ramunė ČESNULIENĖ**

Svarbūs adresai

Šveicarijos lietuvių bendruomenės interneto puslapis: www.lietuviai.ch.

Šveicarijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė: Jūratė Caspersen, Dorfstrasse 198, CH- 8706 Meilen, el.p.: jurate@caspersen.ch, tel.: +41(0) 44 793 3980.

Šveicarijos lietuvių bendruomenės valdybos administratorė: Diana Brunner, Brügglächer 4, CH- 5619 Büttikon, el.p.: baltija@bluewin.ch, tel.: +41(0) 56 611 1840.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Ženevoje: Consulat General de Lituanie, 15 chemin Louis Dunant, CH- 1202 Geneve, el.p.: infolt@ltconsulate.ch, telefonas: +41(0) 22 748 2471.

Informacija norintiems paremti mūsų bendruomenės organizuojamus renginius bei projektus

ŠLB sąskaita banke:

80-151-4

Zürcher Kantonalbank

8010 Zürich

Sąskaitos Nr.: **3428-1.134367.8 728**

Litauische Gemeinschaft

8050 Zürich

"Šveicarijos lietuvių žinios" yra Šveicarijos lietuvių bendruomenės leidžiamas laikraštis.

Laikraščio redaktorė – Inga Voglhofer, Steingutstrasse 65, CH- 8200 Schaffhausen, el.p.: slz@lietuviai.ch, tel.: +41(0) 44 501 4267.

Medžiaga šiam numeriui surinko: D.Brunner, J.Caspersen, I.Voglhofer.

Nuotraukos ir straipsniai yra ŠLB bendruomenės nuosavybė. Laikraščio straipsnius perspausdinti galima, tik gavus redakcijos sutikimą.

Laikraštis leidžiamas 200 egz. tiražu. Spausdinama informacija nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone ir atstovauja ŠLB nuomonei.